

VILA TUGENDHAT

samostatné oddělení Muzea města Brna

Vila Tugendhat
Černopolní 45
613 00 Brno
Česká republika
www.tugendhat.eu

KONTAKT

PŘÍJEM OBJEDNÁVEK:
Bc. Ludmila Haasová
ludmila.haasova@tugendhat.eu

LEKTORKY:
Bc. Ludmila Haasová
ludmila.haasova@tugendhat.eu

Mgr. Alice Křížová Stuchlíková, Ph.D.
alicest@email.cz

Bc. Barbora Slivová
slivova.barbora@gmail.com

REZERVACE

Pro rezervaci konkrétního termínu, napište e-mail ve tvaru: *termín; typ programu; název školy (ulice i město); třída a počet žáků (max. 25); telefon a e-mail na vyučujícího.*

VSTUPNÉ

Žáci a studenti 100 Kč, učitelský doprovod (max. 2 lidé) zdarma.

Aktivní listy jsou výsledkem práce studentek Galerijní pedagogiky a zprostředkování umění na Katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně v jarním semestru roku 2014 pod pedagogickým vedením Alice Křížové Stuchlíkové a jsou výstupem z projektu Vzdělávací role Národního památkového ústavu: Edukace jako klíčový nástroj zkvalitnění péče o kulturní dědictví České republiky (DF12P0100V014).

Na přípravě podkladů pro oba edukační programy zaměřené mj. na německou výtvarnou školu Bauhaus se podílely studentky Semináře dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně v jarním semestru roku 2019 (vyučující rovněž A. Křížová Stuchlíková).

Vila Tugendhat, samostatné oddělení Muzea města Brna, nabízí pravidelné programy pro žáky mateřských, základních a středních škol i studenty vyšších odborných a vysokých škol.

EDUKAČNÍ PROGRAMY VE VILE TUGENDHAT

PODZIM 2021

ZÁŘÍ: 16., 17., 24.
ŘÍJEN: 20., 21., 22.
LISTOPAD: 2., 3., 4., 9., 10., 11., 16., 23., 24., 25., 30.
PROSINEC: 1., 2., 7., 8., 9., 14., 15., 16.

VILLA TUGENDHAT

VILLA TUGENDHAT

EDUKAČNÍ PROGRAMY

VE VILE TUGENDHAT

Vedle standardních komentovaných prohlídek nabízíme i v podzimních měsících roku 2021 rozmanité edukační programy, které žákům a studentům představí vilu, architektu a stavebníky výkladem, jehož obsah a forma zohledňují věk příchozích. Mladí návštěvníci jsou během edukačních programů motivováni k aktivnímu vnímání a podle zvoleného konkrétního programu i k autentickému sebevyjádření. Jedná se o vhodné rozšíření výuky výtvarné výchovy, dějepisu, občanské výchovy, přírodopisu i českého jazyka a literatury na základních školách a ekvivalentů těchto předmětů na školách navazujících.

Během edukačních programů jsou žáci i studenti pomoci objektového učení vedeni ke kritickému myšlení a k zařazení vily Tugendhat a jejího tvůrce do tuzemských i světových kulturních a historických souvislostí. Lektorka se snaží přiblížit toto významné architektonické dílo žákům a studentům z různých pohledů, vždy podle typu konkrétního programu vybraného předem školním pedagogem.

Autorkou edukačních programů je Mgr. Alice Křížová Stuchlíková, Ph.D., a realizátorky jsou vedle autorky také Bc. Ludmila Haasová a Bc. Barbora Slivová.

Akce jsou obrazově i zvukově zaznamenávány za účelem popularizace, vzdělávání a výzkumu.

Programy jsou orientovány na školní skupiny, a kapacita je proto přizpůsobena počtu studentů v jedné třídě. Z bezpečnostních důvodů nelze přesáhnout počet 25 žáků/studentů.

NABÍDKA EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ

I. Mateřské a základní školy:

- Architektura vily Tugendhat – „méně je více“
- Bauhaus a design ve vile Tugendhat – „Bůh je v detailech“
- Souhra architektury a přírody ve vile Tugendhat
- Vila Tugendhat jako příklad luxusního moderního bydlení
- Prohlídka s aktivními listy pro mateřské či základní školy
- Proti proudu času ve vile Tugendhat
- Vila Tugendhat v pohádce/románu

II. Střední, vyšší odborné a vysoké školy:

- Ludwig Mies van der Rohe – architekt a ředitel výtvarné školy Bauhaus
- Tugendhatovi – příběh jedné z brněnských židovských rodin
- Příroda a její místo v architektuře nejen ve vile Tugendhat
- Vila Tugendhat jako učebnice moderní architektury
- Prohlídka s aktivními listy pro střední školy
- Zpřítomnění historie ve vile Tugendhat
- Básníkem prostoru a struktur, architektem příběhu

I. MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

Realizace programů určených skupinám z mateřských a základních škol je vždy přizpůsobena věku a počtu žáků v konkrétní skupině.

a) Architektura vily Tugendhat – „méně je více“

Náplní programu je komentovaná prohlídka obytných prostor vily spojená s tvůrčí etudou. Menší děti (MŠ, 1. stupeň ZŠ) se vilou od Ludwiga Miese van der Rohe inspirovaní k vlastní výtvarné tvorbě, větší žáci (2. stupeň ZŠ) si vedle polohy tvůrce vyzkouší i roli badatele, jehož zajímají faktografické a z hlediska architektury jedinečné znaky vily, které jí činí cennou a perspektivou celosvětově historie architektury neopominutelnou. V čem se architektura vily liší a v čem naopak shoduje se stavbami, které vznikají dnes?

b) Bauhaus a design ve vile Tugendhat – „Bůh je v detailech“

Obsahem programu je komentovaná prohlídka obytných prostor vily spojená s tvůrčí etudou. Vedle samotné stavby je vila známá i pro svůj často dodnes vyráběný nábytek. Již při prohlídce vily si budeme všimnout detailů vybavení, jeho materiálové různosti a preciznosti zpracování. Povíme si základní informace o zajímavé výtvarné škole Bauhaus, která si letos připomíná 100. výročí založení. Během tvůrčí etudy si zahrajeme na umělecké návrháře (MŠ, 1. stupeň ZŠ), starší žáci se vedle tvorby zamyslí i nad posláním designéřské tvorby obecně. Existuje i dnes nějaká designéřská hvězda proslulosti Ludwiga Miese van der Rohe?

c) Souhra architektury a přírody ve vile Tugendhat

Jedná se o komentovanou prohlídku obytných prostor a zahrady spojenou s oživujícími prvky. Putování vilou ovlivní i pohled na zahradu, do níž se budeme stále více a více zanořovat. Čím se zabývá zahradní architekt? Vyběrově zmíníme rostliny, které pěstujeme, a zvířata, jež se v brněnských Černých Polích volně vyskytují. Faunu zastoupí v podobě modelu vzácný roháč obecný, a to ve čtyřech fázích životního cyklu. Viděli jste již někdy zblízka křídla babočky bodlákové? Nebo dokonce peříčko z modro-bílého „zrcátka“ sojky obecné? Starší žáci se dozvědí, jak Markéta Roderová-Müllarová v zahradě vily Tugendhat „zdůraznila prázdnotu“.

d) Vila Tugendhat jako příklad luxusního moderního bydlení

Děti absolvují interaktivní komentovanou prohlídku obytných prostor a technického zázemí vily. Tento program pro děti se z hlediska rozsahu viděného jako jediný z nabídky vzdělávacích programů shoduje s II. rozšířeným prohlídkovým okruhem. Vícepokojové obytné prostory a možnost puštění teplé vody či ohřátí vzduchu považuje dnes většina dětí v České republice za běžné. Bylo to tak vždy?

e) Prohlídka s aktivními listy pro mateřské či základní školy

Žáci se během edukačního programu seznámí s vybranými částmi vily, které našly ohlas i v konkrétních aktivních listech. Tyto pracovní listy odrážejí nejen objektivní kvality vily, ale i subjektivní preference autorek (studentky KVV PdF MU). Typy připravených aktivních listů podle cílových skupin: MŠ, 1. a 2. třídy ZŠ, 3. až 5. třídy ZŠ, 6. a 7. třídy ZŠ a příslušné ročníky víceletých gymnázií, 8. a 9. třídy ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií.

f) Proti proudu času ve vile Tugendhat

Edukační program umožní prostřednictvím zpestřeného komentovaného prohlídky jemně zažít atmosféru všedních i některých významných dnů 20. století. Napomohou k tomu předměty vybrané s ohledem na dětského návštěvníka i dokumenty, jejichž kopii se lze dotýkat. Lišily se zájmy dětí a mládeže žijících před 90 lety od těch dnešních? Kdo byl v době vzniku vily Tugendhat náš prezident a můžeme se s ním v Brně i jinde „potkat“? Program vznikl u příležitosti stoletého výročí republiky.

g) Vila Tugendhat v pohádce / románu

Kvatiní domy zajímají z tvůrčího hlediska nejen další architektky, ale i autory z jiných uměleckých oborů. Seznámíme se s obytnými částmi vily Tugendhat a ve výběru podle věku žáků také s jejich zrcadlením v krásné literatuře. Oslovíme múzy a pomůžeme si metodami tvůrčího psaní. Je tvorba textu legrace nebo tvrdý oříšek?

II. STŘEDNÍ, VYŠŠÍ ODBORNÉ A VYSOKÉ ŠKOLY:

Realizace programů určených skupinám ze středních, vyšších odborných a vysokých škol je vždy přizpůsobena věku a počtu studentů a dle možností lektorů i studijnímu zaměření konkrétní objednané skupiny.

a) Ludwig Mies van der Rohe – architekt a ředitel výtvarné školy Bauhaus

Program tvoří tematická komentovaná prohlídka obytných prostor vily a aktivizační prvky (prezentace, diskuze). Studenti se seznámí blíže s vilou Tugendhat i dalšími stavbami Ludwiga Miese van der Rohe, zejména v Berlíně a New Yorku. Před sto lety vznikla v Německu škola Bauhaus, jejíž umělecký přínos si připomeneme. Jaký byl život Ludwiga Miese van der Rohe v Evropě a jak se mu dařilo po emigraci do Spojených států amerických?

b) Tugendhatovi – příběh jedné z brněnských židovských rodin

Tematickou komentovanou prohlídku obytných prostor vily doplňují aktivizační prvky. Příběh rodiny Tugendhatů a jejich nejbližších příbuzných je střípkem z rozsáhlé mozaiky osudů židovských rodin, ze kterých si vyběrově a ve zkratce představíme další významné podnikatelské rodiny a osobnosti kulturního života spjaté v meziválečné éře s Brnem (Pavel a Hugo Haasovi, Endre Steiner, Robert Piesen aj.). Co mají společného s vilou Tugendhat Ernst Wiesner a bratři Eislerové?

c) Příroda a její místo v architektuře nejen ve vile Tugendhat

Komentovaná prohlídka obytných prostor a zahrady je obohacena o kreativní část. Ludwig Mies van der Rohe měl k přírodě vřelý vztah. Také ve vile Tugendhat můžeme obdivovat přírodní krásu více druhů vzácného dřeva a kamene. Během programu si povíme, jakou roli hrála příroda v architektuře před 90 lety, a na příkladech ilustrujeme, jakým způsobem s ní architekti (spolu)pracují v současnosti. Co má společného vila Tugendhat a lidské tělo? Proč není vila Tugendhat nízkoenergetický, pasivní nebo nulový dům?

d) Vila Tugendhat jako učebnice moderní architektury

Studenty čeká komentovaná prohlídka obytných prostor a technického zázemí vily s dialogickými prvky. Tento program se rozsahem představovaného jako jediný z nabídky vzdělávacích programů shoduje s II. rozšířeným prohlídkovým okruhem. Čím je vila Tugendhat tak jedinečná, že si zasloužila být v roce 2001 zapsána na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO?

e) Prohlídka s aktivními listy pro střední školy

Edukační program umožní aktivní listy, které obsah prohlídky vily determinují. Připravené pracovní listy odrážejí nejen objektivní kvality vily, ale i subjektivní preference autorek (studentky KVV PdF MU). Typy připravených aktivních listů podle cílových skupin: 1. a 2. ročníky SŠ, 3. a 4. ročníky SŠ.

f) Zpřítomnění historie ve vile Tugendhat

Edukační program umožní prostřednictvím zpestřeného komentovaného prohlídky trochu vhlédnout do života ve všedních i vybraných významných dnech 20. století. Napomohou k tomu historické předměty i dokumenty, jejichž kopii se lze dotýkat. Co přelomového vzešlo ze setkání Václava Klause a Vladimíra Mečiara v srpnu 1992 ve vile Tugendhat? Program vznikl u příležitosti stoletého výročí republiky.

g) Básníkem prostoru a struktur, architektem příběhu

Vyběrově si představíme inspirativní místa vily Tugendhat a doprovodíme svou cestu reflexemi z literatury. Přistoupíme k vile jako ke zhmotnělé architektonické básni a zároveň stroji na příběhy. Jaké pocity v nás architektura vyvolává? Lze hovořit o narativitě? Vila Tugendhat má silného genia loci a produkuje reálné vzpomínky i fiktivní představy. Vydeme z fotografie a odvážně se pokusíme metodami tvůrčího psaní zaplnit „bílá místa“.